

FORDÍTÁS

EREDETI NYELV: ANGOL

Boriss Cilevičs részére

Elnök

az Emberi Jogok Európai Bírósága bíráinak választásával foglalkozó bizottság (*Committee on the Election of Judges to the European Court of Human Rights*)

Budapest, 2016. július 22.

Tisztelt Cilevičs Úr!

Az alulírott 15 magyar civilszervezet azért fordul Önhöz, hogy kifejezze komoly aggályait azokkal a súlyos hiányosságokkal kapcsolatban, amelyek az Emberi Jogok Európai Bírósága magyar bírójelöltjeinek kiválasztása során merültek fel. Úgy gondoljuk, hogy a kiválasztási eljárás egyáltalán nem felelt meg a vonatkozó követelményeknek, ide értve a Parlamenti Közgyűlés 1646 (2009) határozatát az Emberi Jogok Európai Bírósága bírójelöltjeinek állításáról és bíráinak megválasztásáról (a továbbiakban: Határozat) és a

Miniszteri Bizottság CM(2012)40-final megjelölésű útmutatóját az Emberi Jogok Európai Bírósága bírójelöltjeinek kiválasztásáról (a továbbiakban: Útmutató).

Tudomásunk szerint a magyar jelöltlistát benyújtották, vagy a közeljövőben be fogják nyújtani az Ön által vezetett bizottsághoz, hogy megkezdhessék a jelöltek vizsgálatát. Tisztelettel kérjük, hogy a bizottság tegyen javaslatot a Parlamenti Közgyűlésnek a lista visszautasítására azon az alapon, hogy a nemzeti jelöltállítási folyamat nem felelt meg azoknak az elvárásoknak, amelyeket a közgyűlés a jelöltlisták összeállításával kapcsolatban megfogalmazott. A lista visszautasítása lehetővé tenné, hogy Magyarország olyan tisztességes és átlátható kiválasztási eljárást folytasson le, amely összhangban van a Határozatban és az Útmutatóban megfogalmazott követelményekkel. Álláspontunkat az alábbi tényekre alapozzuk.

A jelenleg hivatalban lévő magyar bíró, Sajó András mandátuma 2017. január 31-én jár le. A magyar kormánynak 2016. augusztus 26-ig kell benyújtania a bírójelöltek listáját. Mivel Magyarországon nincsen előre lefektetett, jogszabályokon (vagy bevett gyakorlaton) alapuló eljárás a jelöltek toborzására, illetve kiválasztására, 2016. február 10-én a Magyar Helsinki Bizottság levélben tudakolta meg az igazságügyi minisztertől, hogy a kormányzat milyen módon kíván eleget tenni a Határozat követelményeinek. A Helsinki Bizottság – egyebek mellett – az alábbi kérdéseket tette fel:

- mikor, milyen módon kívánják megjelentetni a pályázatot,
- a pályázatok értékelését, a pályázók meghallgatását és a jelöltek kiválasztását milyen eljárásban kívánják lebonyolítani, és
- milyen módon kívánják biztosítani a teljes folyamat átláthatóságát?

2016. február 29-én a minisztérium a következő választ küldte: „A Magyar Kormány fontosnak tartja nemzetközi kötelezettségeinek teljesítését, ezen belül pedig kiemelt jelentőséget tulajdonít az Emberi Jogok Európai Bírósága működésének. A levélben említett, ajánlás jellegű dokumentumokat is megfontolva, kellő körültekintést követően gondoskodik majd megfelelő jelöltek állításáról.” A minisztérium levele további információt a kiválasztási folyamatról nem tartalmazott.

2016. június 3-án a Helsinki Bizottság ismét megkereste az Igazságügyi Minisztériumot, és megkérdezte, hogy Magyarország benyújtotta-e már a listát a bírójelölteket véleményező tanácsadó testülethez (*Advisory Panel of Experts on Candidates for Election as Judge to the European Court of Human Rights*), és amennyiben igen, úgy milyen eljárásban került sor a jelöltek kiválasztására.

2016. június 21-én a minisztérium a következő lakonikus választ küldte: „A magyar közjogi hagyományoknak megfelelően – szakértőkkel történt konzultációt követően – az igazságügyi miniszter által felterjesztett nevek közül, a Kormány döntése alapján határidőben benyújtásra került az az [sic!] Emberi Jogok Európai Bírósága magyar bírójának személyére vonatkozó lista”.

2016. június 23-án a Helsinki Bizottság rákérdezett az Igazságügyi Minisztériumnál, hogy kik azok a szakértők, akikkel a kormány állítólagosan konzultált. A megkeresés utalt arra, hogy nyílt pályázat hiányában csak a szakértők tudnak valamiféle legitimációt biztosítani a kiválasztási eljárásnak, tehát nyomós közérdek fűződött ahhoz, hogy megismerhető legyen, kik vettek részt a lista összeállításában.

Azonban 2016. július 7-én a minisztérium arról tájékoztatta a Helsinki Bizottságot, hogy álláspontja szerint a szakértők kiléte nem tekinthető sem közérdekű, sem közérdekből nyilvános adatnak, ezért a kért adat kiadását a minisztérium megtagadta.

2016. június 24-én 11 civilszervezet nyílt levelet küldött az igazságügyi miniszternek, arra kérve őt, hogy vonja vissza a listát és – az augusztus 26-ig rendelkezésre álló két hónapot kihasználva – alkosson nyilvános szabályzatot a jelöltállítási folyamatra nézve, írjon ki nyilvános pályázatot a pozíció betöltésére, és ennek alapján terjessze fel a kormánynak döntésre a javasolt jelöltek listáját. A miniszter a levélre mind a mai napig nem adott választ.

Így sem az alulírott civilszervezeteknek, sem a magyar társadalomnak nincsen semmiféle ismerete arról, hogy kik a jelöltek és milyen eljárásban választották ki őket. Magyarország egyértelműen és súlyosan megsértette mindazon elveket, amelyeket a nemzeti kiválasztási folyamatra nézve a Határozat, az Útmutató és más releváns Európa tanácsi normák és ajánlások lefektetnek:

- nem volt előre lefektetett szabályokon alapuló (és nyilvánosan megismerhető) kiválasztási eljárás;
- nem volt nyílt pályázat (ami egyúttal a többi vonatkozó követelmény – a jelölteknek szóló felhívás széles körű nyilvánosságra hozatala, az ésszerű jelentkezési határidő, stb. – is teljesítését is lehetetlenné tette);
- a konzultációban részt vett szakértők kilétének megismerésére irányuló kérelmet elutasították;
- nem tudható, hogy a jelölteket meghallgatták-e, és ha igen, ki és milyen eljárásban.

A Parlamenti Közgyűlés szerint „ahhoz, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága továbbra is hiteles maradjon, létfontosságú, hogy az az eljárás, amelyben a bírókat kijelölik és megválasztják, maga is hiteles legyen.” Tekintetbe véve ezt a figyelmeztetést, egyértelmű, hogy a magyar eljárás nem felel meg e követelmények. A Parlamenti Közgyűlés leszögezte, hogy tisztességes, átlátható és konzisztens eljárás hiánya esetén visszautasíthatja a listát. Mi tisztelettel arra kérjük a bizottságot, hogy erre az álláspontra helyezkedjen, és a Bíróság iránti bizalom védelmében, valamint annak érdekében, hogy minden alkalmas jelölt-aspiránsnak legyen lehetősége pályázni javasolja a Parlamenti Közgyűlésnek a lista visszautasítását.

Tisztelettel,

Az aláírók nevében: Kádár András
Társelnök, Magyar Helsinki Bizottság

Aláírók:

Amnesty International Magyarország
Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány (CFCF)
Eötvös Károly Közpolitikai Intézet (EKINT)
Európai Roma Jogok Központja Alapítvány (ERRC)
Háttér Társaság
Társaság a Szabadságjogokért
Magyar Helsinki Bizottság
Magyar LGBT Szövetség (8 tagszervezet)
Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség (22 tagszervezet)
Jogismeret Alapítvány
Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda (NEKI)
Központ a Mentális Sérültek Jogaiért Alapítvány (MDAC)
PATENT Egyesület
Igazgyöngy Alapítvány
Transparency International